

Právna analýza následkov zásahu do identity osoby

Krádežou identity dochádza k hrubému zásahu do osobnostných práv poškodeného, ktorých ochrana je garantovaná samotnou Ústavou SR. Podľa čl. 19 Ústavy SR má každý právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena. Ústava garantuje taktiež právo na ochranu pred neoprávneným zásahom do súkromného ako aj rodinného života a každý má právo na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo iným zneužívaním údajov o svojej osobe.

- **Ako možno chrániť osobnostné práva osoby?**

Ochrana osobnosti fyzickej osoby je podrobne upravená najmä normami súkromného práva, predovšetkým zákonom č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (§ 11 a nasl.). Fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa **upustilo od neoprávnených zásahov** do práva na ochranu jej osobnosti, aby sa **odstránili následky týchto zásahov**, ale tiež aby jej bolo poskytnuté **primerané zadostučinenie**. „Základným predpokladom pre priznanie primeraného zadostučinenia je skutočnosť, že došlo k zásahu, ktorý je objektívne spôsobilý privodiť dotknutej osobe ujmu na jej osobnostných právach. Pre priznanie primeraného zadostučinenia sa teda nevyžaduje existencia následkov zásahu a postačuje už len samotná spôsobilosť privodiť ujmu na osobnostných právach.“ (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 31. januára 2011, sp. zn. 1 Cdo 113/2009).

Okrem občianskoprávnej ochrany osobnostných práv je v prípade závažnejších zásahov do osobnej integrity obete možná tiež **trestnoprávna ochrana** poškodeného. V takom prípade môžeme hovoriť o trestnom čine poškodzovania cudzích práv, ktorým páchatel' spôsobí poškodenému vážnu ujmu tým, že uvedie niekoho do omylu alebo jeho omyl využije. Za takéto konanie je možné páchatel'ovi uložiť trest odňatia slobody až na 2 roky a v prípade, ak pre seba alebo iného týmto činom získa značný prospech (26.600,- €) je možné uložiť mu trest odňatia slobody až na 5 rokov. Je pritom irelevantné, či bola vážna ujma poškodenému spôsobená uvedením, príp. využitím jeho omylu alebo do omylu bola uvedená, resp. bol využitý omyl tretej osoby. (totožne: uznesenie Najvyššieho súdu ČR zo dňa 22.7.2014, sp. zn. 4Tdo/815/2014).

- **Ide v prípade vydávania sa na sociálnych sieťach za inú osobu o trestný čin?**

V prípade vydávania sa na sociálnych sieťach za inú osobu nemusí ísť vždy o trestný čin. Na posúdenie, či v konkrétnom prípade pôjde o trestný čin, je potrebné vziať do úvahy a zvážiť všetky okolnosti prípadu, najmä motív a pohnútku páchatel'a, rozsah miery porušenia osobnostných práv, dobu trvania nezákonného zásahu a vážnosť ujmy, ktorá bola poškodenému spôsobená. Na každý prípad zásahu do osobnej identity človeka je teda nevyhnutné vždy hľadieť jednotlivo.

V Bratislave 7. februára 2017

A.K. JUDr. Jakub Mandelík, s.r.o.
JUDr. Jakub Mandelík, PhD., konateľ